Nro 79.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższém Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 3. PAZDZIRNIKA 1803. ROKU W SOBOTĘ

z Zytomierza 30. Sierpnia

w Dzień dorocznych imienin JEGO IM-
PERATORSKIEY MOSCI czyniony był na-
stempuiący obchod. — Urzędnicy, tak od korony
iako od wyboru przeznaczeni zebrawszy się wraz
z Dworzaństwem przytomnym na ten czas w
Zytomierzu udali się do JW. Wołyńskiego Cy-
wilnego Gubernatora i Kawalera Hawryły Re-
szetowa. — z Którym razem poszli do Parafial-
ney Zytomierskiey Cerkwi, gdzie po wysłucha-
niu Mszy Swiętey i Kazania mianego stosownie
do tego Obchodu, spiewane było z uklęknieniem
nabożeństwo. — Cała tam Publiczność wznosiła
gorące swe modły za szczęśliwe i długoletne
panowanie ALEXANDRA I. i JEGO Familii.
Po ukończeniu tey ceremonii, Urzędnicy i Dwo-
rzaństwo Rzymskiego wyznania udali się do Koś-
cioła Katedralnego, gdzie podobne odprawiw-
szy nabożeństwo, zaproszeni byli wszyscy do te-
goż JW. Gubernatora na obiad, tam zabawiw-
szy do godziny szóstey całe zgromadzenie posz-
ło do Teatru, gdzie spiewano Kantatę do uro-
czystości stosowaną. Cyffra J. I. MOSCI z alle-
gorycznemi Figurami paliła się, ten widok z ok-
laskiem od Publiczności przyięty został, po czym
urzędnicy, zgromadzenie Szlacheckie, i czynow-
nicy Woienni, przytomni na tenczas w Zyto-
mierzu zebrali się do JW. Wołyńskiego Guber-
skiego Marszałka Worcella, gdzie po rozpoczę-
tym Balu dano wieczerzę przy Instrumentalney
Muzyie, powtarzane tam były nie iednokrotne
odgłosy, za zdrowie szczęśliwie Panuiącego MO-
NARCHY. Dom JW. Gubernskiego Marszałka
ozdobiony był Illuminacyą do tego sporządzoną
z Cyffrą MOSCI Alegorycznemi Figurami i
Herbami Powiatow Gubernii Wołyńskiey. Wie-
rnie opisano swiadczę Szll. Wołyńskiey Guber-
nii Sekrertarz *Michał Trypolski.*

z Petersburga 22. Września

Generał Maior Miller Zakomelski będzie kom-
mendantem ułańskiego półku Gesarzewicza Kon-
stantyna. Generał Maior Woropański Szefem
Twerskiego półku dragonii G. M. Retiuński Sze-
fem Selengińskiego garnizonu. Zostaią Półkow-
nikami Podpółkownicy regimentów muszkietyer-
skich: Siewskiego Genet, Połockiego Gemme
Suzdalskiego Dianow, Czernihowskiego Obushow,
Pskowskiego Nesterów, Kurińskiego Cagel, Na-
szeburgskiego Libhard, Smoleńskiego Osten Sac-
ken, Eleckiego Erikson, Apszerońskiego Łady-
żeński; grenadyerskich Sibirskiego Udom Mo-
skiewskiego Filisów, Tauryiskiego Bolviler. Pod-
półkownik Niekludow umieszczony w garnizo-
nie Smoleńskim Maior Aleiew został kommen-
dantem Astrachańskiego półku kozaków. B W.
Pol: Porucznik Gobiata przyięty do służby Ros-
syiskiey Chorążym w Rostowskim regimencie
muszkietyerów. Smolenskiego garnizonu Maior
Prażewski uwalnia się od służby; iakoteż od ar-
mii G. M. Raiewski z mundurem. Podpółkow-
nicy morskich półków 1 Niewierowski 2 Boasel,
3 Gamen, 4 Brimmer zostaią Półkownikami; Ma-
iorowie Waleryan, Szewandin, Rozenmeier Pod-
półkownikami. Rektor Moskiewskiego uniwer-
sytetu Czebotarew ozdobiony orderem S. Anny
2 klassy.

z Wiednia 28. Września.

32 Officyerów, regimentu kiryssyerskiego
Xiążęcia Alberta w Laxenburgu odprawili kar-
ruzel wielki w obecności Cesarza i całego dwo-
ru. Manewry pod Munkendorf nie ustaią; woy-
skiem kommenderuie Xiąże Ferdynand Wurtem-
bergski, Cesarz medalem złotym ozdobił Kon-
syliarza Albertkircher w nadgrodę gorliwego za-
wiadowania szpitalów — Do Triestu z Odessy
przybyło 40 okrętów ładownych zbożem, 20 in-
nych ma zawinąć wkrótce, przez co cena one-
go w tey stronie się zmnieyszyła. — Hospodar
Wołoski ziednał miłość powszechną w kraiu swo-
im; znowu Ianczarom wypłacił zaległy z własnego
skarbu, mieszkańcom od Turków zkrzywdzo-
nym darował całoroczną daninę. — w Bośnii i
drugich prowincych Ottomańskich rozszerza się
pożar domowey woyny. Passwan Oglou zam-
knoł się w Widdinie, zciąga zewsząd woysko,
spodziewaiąc się być obleżonym przez Wezyra
który umyślił koniec położyć panowaniu iego.
Widdin ogromnemi twierdzami potroynie iest
opasany, przez inżeniera zagranicznego, który
od lat kilku służy Passwanowi, i sposobi wszy-
stko do obrony.

z Londynu 23. Września.

Woyna w Indyi wschodniey z Marattami
zaczeła się pomyślnie. Generał woysk kompanii
Wellesley zmierzał ku miastu Poonah, stolicy
państw naywyższego rządcy Peishwa, którą prze-
ciwnik Holkar zdobył po zwycięztwie. Ten
ostrzegł Angielskiego wodza iż miasto zapali ie-
żeli woyska nasze zbliżą się do niego, Welles-
ley nieustraszony pogróżką pośpiesza, w 24 go-
dzinach 60 mil Ang przebiega. Holkar bez od-
poru z Poonah ustępuie. Generał Stuart zło-
żył naywyższą kommendę woysk wschodnich.
Nabob prowincyi Oude znaczną liczbę żołnie-
rza dał kompanii na woynę przeciw Marattom
pod hetmaństwem 2go syna swoiego. Z dru-
giey strony niemniey był szczęśliwym Guber-
nator North na wyspie Ceylan. Zaczeliśmy woy-
nę z Królem Candy niewiadomo dla czego. Wy-
słany do nieprzyiacielskich kraiów G. M. Mak-
dowall w lutym, nigdzie nie znalazł odporu, i
wiele mieysc osadził, raz tylko odważyli się dać
ognia do Europeyczyków Indyanie niedołężni;
raniono 2 Anglików. Nastąpiło zaięcie stolicy
Królestwa, z którey uciekaiąc Monarcha w góry
wewnętrzne zabrał wszystkie skarby, pałac swóy
podpalił; zgasili pożar Anglicy. Zdobycz pew-
nie wielką znalazł zwycięzca, kray nad opisa-
nie i wyraz piękny. raiem ziemskim nazwać się
może. Stolica Candy długa iest na dwie mile;
domy nie okazałe, wyiowszy kilka murowanych któ
re do przednieyszych obywatelów należą Wszy-
stkie góry okryte są drzewem kokosowém, cy-

rynowém, pomarańczami; lasy cynamonowe. Zotawiwszy załogę w Candy Macdowall z woyskiem ruszył w pogoń za uciekaiącym Królem.

Admirał Pellew zawinoł do Portsmouth; zastępca onego Calder donosi, że gdy d. 2 ścigał okręt i fregatę Francuzką do Ferrol chcące zawinąć, z Hiszpańskich batteryi do Anglikow ognia dawano; to nam przeszkodziło zabrać nieprzyiacielskie statki. Słowem porty Króla Katolickiego stały się zchronieniem dla Republikantów z krzywdą naszą. Gdy do nich Korsarze Francuzcy wprowadzą zdobycz Anglikom wydartą, Hiszpani tryumfuią, radość powszechna w mieście. Nie rozumiemy iak się to zgodzi z oboiętnością dotąd oświadczaną. Tu są pogłoski, że Admiralicya wkrótce wyda Korsarzom pozwolenie zabierania okrętów Hiszpańskich. Przeciwnie donoszą z Madrytu, że Król Katolicki zachowa neutralność, o czém traktuie z nim teraz Beurnoville poseł RPtey; w teyże stolicy miały być illuminacye z okoliczności umowy zaszłey między Konsulem i X. Brezylii. Portugallia ma corocznie płacić Francuzom półtora milliona F. S Minister zagranicznych interessów Almeida nam przychylny, urząd straci. Pinto następcą, zatém nakazane w całey Portugalii obronne wyprawy, pospolite ruszenie ustaną.

Według inney powieści Minister Talleyrand z Paryża dworowi Lisbońskiemu przez Generała Lasne podał do ugody warunki: ażeby Portugallia nadgrodziła wszystkie krzywdy Francuzom uczynione w Lisbońskim i drugich portach; przyimie do kraiu dywizyą woysk Republikantskich; ta kosztem Regenta utrzywać się będzie do końca woyny Angielskiey, naostatek wszystkich Anglików z Portugalii wywołać trzeba i maiątek zkonfiskować; tych warunkow ieżeli rząd nie przyimie, natychmiast Francya woynę ogłosi. — Admiralicya ma podeyrzenie, iż Hieronim Buonaparte iest utaiony na iednym z okrętów zabranych; przeto zprowadza do Portsmouth wielu Officyerów którzy go znaią osobiście. — Naczelnik rokoszanów Irlnadzkich Emmet, który d. 23 lipca nosił mundur Generalski, iuż usłyszał wyrok śmiertelny; obywatele Dublinu maią codzienny widok ukaranych przykładnie buntowników.

Cesarz Marokański Ligurom woynę wypowiedział. — Sidney Smith krąży pod Texel; mieysce iego w Boulogne i Calais Cunningham zastąpił. Zaczynamy rozumieć, iż Konsul nie myśli szczerze o lądowaniu w Anglii i Szkocyi; Irlandya celem iest zamiarów iego, gdzie niewielka Francuzów garstka łącząc się z buntownikami mogłaby zapalić straszliwy pożar domowey woyny. Ta opinia iednak nie czyni Anglików mniey ostróżnemi. Zgromadzaią się woyska; milicye i ochotników ćwiczemy; 500 t. Strzelb ludowi rozdano, usypano batteryą stu działową, która Londyn ma zasłonić. Do wysp Jersey i Guernsey 3 regimenta piesze posłano na wzmocnienie załogi; więcey daleko do Irlandyi. — Parlament otworzony będzie 29 listopada. — Słychać że Hiszpania chcąc oboiętną zostać ofiaruie Francuzom roczney opłaty 3 milliony F. S. W Lisbonie oprócz ministra Almeida, kilku innych oddala się od dworu. — Po nieskutecznèm bombardowaniu przez Admirała Saumarez Francuzkich portów, Dieppe, Valery, Fecamp, Granville, czekaią eskadry nasze pomyślnieyszego czasu do powtórney wyprawy. — Pogłoska iest żeśmy wyspę Martinikę zdobyli szturmem.

z Paryża 23. Września.

Poseł Ottomańskiey Porty Haleb Effendi przybył do nas po 71 dniowey podróży. — Eskadra w Toulonie uzbroiona, w którey 9 okrętów liniowych, 6 fregat liczono, d. 11 wyszła pod żagle, i godzin 10 zabawiwszy na morzu zawinęła do portu, ostrzeżona zapewne, iż nieprzyiaciel znayduie się blizko w przewyższaiących siłach; ponieważ niedawno blizko brzegów widziano Lorda Nelson z 21 okrętami. — Nieprzyiaciel powtórnie szturmował port Fecamp, ciskał bomby do portu Valery; zakończyła się wyprawa iak pierwsza, na małey szkodzie u nas w dachrach i oknach; naostatek Anglicy ustępować musieli na głębinę. Konsul z kondyatów podanych od Senatu, postanowił Kanclerzem legionu honorowego, Matematyka Senatora Laplace, Podskarbim Senatora Fargues, Pretorami Generałów Lefevre, Serrurier. — U nas na Sequanie statki płaskie iuż są ukończone w znaczney liczbie, inne w tych dniach na wodę będą zpuszczone.

Obchodziliśmy uroczyście początek roku 12 RPtey; grały działa, muzea, biblioteki, teatra były otwartè, wieczorem powszechna illuminacya, koncerta, Minister Chaptal położył kamień węgielny facyaty wielkiego szpitala. — W porcie Rochefort ter roku zpuszczono na morze okręt Majestueux od 120 armat, Magnanime od 74; Lion od 74, i 4 fregaty wkrótce będą dokończone. Podobny pośpiech w drugich portach; uzbraianie flottylli opóźnia, lecz nie przerywa budowli większych okrętów. — Rapport urzędowy z S. Domingo donosi, że Kapitan Willaumez na fregacie od 40 armat, blizko Mole potkał okręt Angielski Hercules od 74 armat, bitwa długa, zacięta, i krwawa; odparty nieprzyiaciel ustąpił, Kapitan okrętu zabity — Woyska nasze do Anglii przeznaczone zgromadzaią się w 6 obozach; każdy z nich zawierać będzie 50 tysięcy żołnierza; wątpić trzeba żeby cały ten lud prowadzić miał Konsul za granicę. Okręt Du Guai Trouin od 74 armat powracał do Europy z S. Domingo, z nim fregata Guerriere od 40. W drodze okręt miał krwawą rozprawę z nieprzyiacielskim równey siły; fregata na pomoc pospieszyła, ustąpili Anglicy. Już statki Francuzkie przypłynęły do Hiszpańskich brzegów, gdy postrzegły 3 Angielskie ku nim idące. Zwracaią bieg do Ferrolu; i tam 5 nieprzyiacielskich postrzegły. Więc idą do portu Corogne. Gonili Anglicy; przyszło do blizkiego zpotkania; Du Guai Trouin i fregata odpor dawszy mocnieyszemu nieprzyiacielowi zawiiaią szczęśliwie zwyciężywszy przeszkody wszelkie. Listy prywatne przydaią, iż batterye twierdz Hiszpańskich, Pruderas, Toledo, Deguignay pomogły naszym, porażaiąc Angielskie okręta, które się zbliżyły do brzegu. Mamy teraz w Ferrolu 6 okrętów, kilka fregat; tyleż przed portem krąży nieprzyiacielskich, wszystkie znacznie uszkodzone w opisaney bitwie. Francuzi w drodze zabrali Angielską fregatę.

Horyzont polityczny, mówią pisma nasze, nigdy nie był ciemnieyszy. Po zerwaniu z Anglią kommunikacyi, ladaiakie wieści chwytaią ciekawi, rozumieiąc że taiemnice gabinetów dla nich otwarte, iakby radom Konsula i wszystkich Monarchów obecni byli. Niektórzy z wesołey, smutney, zamyśloney postaci dworaków chcą zgadywać, iak Lavater, co się dzieie lub nastąpi. Lecz rozsądnieysi nie twierdzą, do którey z woiuiących strony Mocarstwa oboiętne przychylić się zechcą; nie mówią nawet wyraznie, co im uczynić iest lepiey bo sąd nie należy do nich; zadaią tylko sobie pytania; kogo bardziey lękać się trzeba, przewagi Francuzkiey na lądzie, czyli Angielskiey na morzu? większy zysk dla narodów z tryumfu lub upokorzenia Brytannii W? Jeżeli się oświadczą iakimkolwiek sposobem, gdzie więcey niebezpieczeństwa i zysku? Naostatek czyli oboiętne Mocarstwa, nie mieszaiąc się do woyny, nie mogą wspanialey i bezpieczniey dogodzić honorowi własnemu i dobru poddanych swoich.

Wstyd i hańba zerwanego pokoiu padaią na tych którzy gwałcą traktaty. Brytannia W. w manifeście swoim zarzuca Francuzom, dalekie zamysły, niepewne wnioski; RPta zaś Anglikom wyraźne złamanie wiary. Nic nie uczynił Konsul przeciwko traktatowi Amiens; potargał wszystko nieprzyiaciel. Wpływały do działa nadmorskie Narody; żaden z nich nie pragnie, ażeby handel i żegluga na Morźu środziemnêm iednemu się dostały, który w tych stronach utwierdzony może grożić światu, i pokoy zamieszać.— Francya przed zaczęciem woyny prosiła o pośrednictwo i gwarancyą Mocarstw oboiętnych. Któż winnieyszy? Ten co przed Sądem stawa bezpiecznie; czyliteż drugi co umkaiąc wyroku zabiera gwałtem co mógł otrzymać z rąk Sprawiedliwości?

Anglia Francyą, ta nawzaiem Anglików oskarża, iż ambicyą i chciwością uniesione grożą Europeyskiey wolności. Zważywszy w iakimbyły stanie pisząc w Amiens przymierze, nic nowego nie ma Rzplta. Dawniey zprzymierzona odpornie z Batawami, Włochami, Helwetami, Piemont, Elbę, Parmę nabyła przed Angielskim Traktatem? nietylko nie grozi wolności Niemieckiey, nie osłabia Narodów oboiętnych, owszem pomogła silnie do wzrostu Domow Brandeburskiego i Austryackiego przez indemnizacye. Po nieszczęśliwey woynie z Rzplitą, dziś Rzesza między niewielką liczbę możnych Panstw rozdzielona, potężnieyszą iest iak przedtym, nic nie straciwszy po Lunewilskim Traktacie. Francya w dawnych granicach zostaie od tey ściany, nic nie nabyła; może dać odpor Niemcom, do nowych zaborów położyła tamę dla siebie, iak rozum i natura czynić kazały, słowem, iest mocna utrzymać równowagę w Europie, zachować się na stopniu przyzwoitym wielkości i potęgi; daley postępować potrzeby nie ma.

Anglia przeciwnie pragnąć musi koniecznie zdobyczy i panowania nowego. Gdyby Narodom lądowym dozwoliła w pokoiu zostać lat 10. urosłaby Morska potęga z nich każdego, wyrugowałby przemysł; Wielka Brytannia po skruszeniu przywłaszczonego Berła, stanęłaby na niższym stopniu w miarę ludności i wnętrznych dostatków. Musi więc nabywać aby nie traciła; i przeszkadzać wzrostowi morskiey potęgi narodów postronnych. Z tego względu garnie coraz nowe osady, otrzymuie nadania i swobody, bierze Maltę. Nie trudny wniosek, którey z woiuiących stron bardziey sprzyiaią narody oboiętne. Upadnie Anglia, morza wolne będą Rzplta nie ma potęgi tak wielkiey, ażeby mogła iść torem przez Anglików ubitym. Każdemu wolna żegluga, morze otwarte; w 19 wieku może być napisaną księga praw handlowych i żeglarskich, równie potrzebna, iak prawo narodów przyięte na lądzie. Rozwiązawszy dwa pytania pierwsze, do ostatnich idziemy.

Jeżeli Mocarstwa oboiętne wniść zechcą do woyny, pewne ich przymierze z Rzplitą; zysk z obu stron równy, mnieysze niebezpieczeństwo. Mogą Anglicy bombardować miast nadmorskich kilka; na têm skończy się ich zapalczywość i zemsta bezsilna. Owszem gdyby tu nikczemny potrzebę odnieśli nawet, z przerwania handlu swoiego większy uszczerbek mieć będą, niż przyniosą miastom zpalonym. Gdyby Francya zwyciężoną została w dzisieyszey walce, w cóż się obróci handel, przemysł, szczęśliwość spodziewana narodów? Jedna tylko Rzplta dziś może pomyślić o równowadze na morzu przeciw góruiącey potędze nieprzyiacioł, ieżeli upadnie w trudnêm przedsięwzięciu, któż uydzie iarzma, kto zemstę odniesie? Upatruiący niebezpieczeństwo naywiększe od Franzuzkiey; przemocy, nietylko pragną ażeby Konsul był odpartym od brzegów Angielskich; iest ich życzeniem widzieć Rzpltę zewsząd naiechaną, i do nowych wciągnioną rewolucyi.

Ludzie nieuważni! pierwszy oney zapał obalił i zniszczył narodów tak wiele! poco drugiego pożądać! wiążąc się przeciw Anglikom, iedna zostanie troskliwość o portów kilka, tysiąc gdy na Francyą powstaniecie. Ugruntowanie rządu w Rzpltey, przywrócenie Religii, wskrzeszenie porządku towarzyskiego, równie pożyteczne Francuzom iak ich sąsiadom. Któż zechce narażać się na przypadek zguby; walkę zaczynaiąc z narodem, który przeszłemi zwycięztwami ośmielony, długo ieszcze zachowa ochotę do spraw rycerskich, nad wszelkie niebespieczeństwa wyższą i nad względy polityczne; który znaydzie w sercach obrońców swoich dość odwagi, aby się rzucił w przepaść klęsk i nieszczęść bezdenną; nadto potężny aby w tę przepaść gdy sam ginąć będzie, wielu innych nie wciągnoł— Któryż przyiaciel porządku, religii, pokoiu powstanie przeciw Konsulowi naprawuiącemu wszystko i zachowuiącemu; po którego upadku zamieszanie, anarchia, i pewne zniszczenie!

Anglia tyle iuż dopuściwszy się bezprawia, chce ieszcze wystawić Europę na nieprzeyrzane i straszne wypadki! Lecz Mocarstwom oboiętnym honor, dostoyność, własne dobro i pożytek inną drogę wskazały. Jeżeli chcą pośrednikami zostać, mocne są wyraźnie obiawić myśl i wolę swoią, mocne woiuiącym stronom przełożyć naydzielniey zgwałcenie traktatów; mocne nakoniec żądać zwołania Kongresu, który nastąpić miał pewnie, gdyby Anglia pośpiechem niezwyczaynym w rozpoczęciu kroków nieprzyiaźnych nie odrzuciła lekarstwa. O iak wielki widok 2ch narodów potężnych pred Sąd Europy cały powołanych! iaka sława 19. wiekowi, gdyby na samym początku widział dopełnioną cywilizacyą przez napisanie księgi handlowey i żeglarskiey!

Od granic Włoskich 15. Września.

W Mediolanie uroczystym obrzadkiem Anglii wypowiedziano woynę.—W Rzymie 4 osoby aresztowane zaprowadzono do zamku S. Anioła, iak słychać na żądanie Kardynała Fesch posła Francuzkiego.—Ociec S. znayduiąc wydatek skarbu wyższy od dochodów, stara się przywrócić równowagę; na ten koniec ustanowił nowe podatki, między innemi od drzwi i okien.—W Sycylii i Neapolu niema żadnych odmian. Francuzkie woyska żołd z Mediolanu odbieraią; rozruchy w Apulii i Calabryi uśmierzone; Angielskich okrętów mało widać, Lord Nelson bawi podobno w Malcie gotuiąc się do taiemney wyprawy.—Konsul i Prezydent rozkazał, ażeby zgromadzenie prawodawcze RPtey Włoskiey zaczynało swoie posiedzenie d. 20 pazdziernika.— Hiszpani pod Valladolid oboz wytkneli dla 30 t. żołnierza. Do portu Vigo Francuzki korsarz wprowadził 3. Angielskie okręta; ieden wysłany z Lisbony do Londynu bronił się uporczywie; ztracił w bitwie Kapitana i ludu wiele, nakoniec gdy związały się okręta, flagę zpuścił; tego ładunek przechodzi 2 mill. liwrow.—

Listy Constantinopolskie wzmiankuią o straszliwym pożarze, który część znaczną Tureckiey stolicy miał obrócić w perzynę. Pewnieysza iest wiadomość o panuiącey tamże morowey zarazie. Nawet lekarz Walli nie iest wolnym od niebezpieczeństwa, który sam sobie onę wszczepił; spodziewać się trzeba iż ospa krowia będzie skuteczniey szą.—Armia Francuzka we Włoszech pomnaża się codziennie regimentami z południowych departamentów i Szwaycarów przysłanemi. General S. Cyr wkrótce 60 t. zbroynego ludu mieć będzie. Słychać iż Buonaparte nowy gotuie zaciąg, chcąc być gotowym do odporu i napadnienia po wszystkich stronach, iak potrzeba i okoliczność wyciągać będzie. Z przeciwney strony Austryackie woyska zgromadzaią się coraz bardziey w prowin

cyach dawniey Weneckich; przychodzą nowe coraz półki Węgierskie. Generał Bellegarde naywyższą kommendę otrzymał. Arcy Xiąże Karol tamże spodziewany wkrótce, dni kilka ma zabawić w kraiu.

Podaie się na prenumeratę dzieło w krótce z druku w Wilnie wyiść maiące pod tytułem: *O ogniack ochotnych, czyli robieniu faierwerkow.* przełożone z Francuzkiego (Traité es feux d'Artifice pour le spectacle) P. Frezier Autor iego znaiomy z innych swych dzieł w Matematyce, poczytał za przedmiot godny swey pracy część tę Pyrotechniki, która wszstkie swe na pozor dziwne skutki na prawidłach Geometryi i Fizyki gruntuie. Dzieło wspomnione zalecone porządnym rzeczy wykładem, miało we Francyi wiele ponowionych edycyi, tak więc ta uwaga, iako i chęć przysłużenia się swoiemu ięzykowi nowem w tym rodzaiu pismem, powodowały tłumacza do przełożenia na ięzyk Polski. Xiążka ta in 8vo z figurami w ośmiu tablicach zawartemi, kosztować będzie prenumeruiącym

Na wodnym papierze złł: 8.
Na kleiowym - - 10.

Prenumerata przyimować się będzie
w Wilnie (w Drukarni Akademickiey
(w Xięgarni JP. Bietscha
w Grodnie u JP. Kapitana Niewodowskiego.
w Minsku u JP. Stalginskiego Profeſsora.

Po wyiściu z druku. Jchmość Prenumeratorowie exemplarze oprawne alla rustica odbiorą od Osob u których brali bilety prenumeraty od tychże podpisane.

Pozew z instancyi JX. Antoniego Mikułowskiego iako Causarum Prowincyi Prokuratora w sprawie JX. Jozefa Lubowickiego Ex-Prowinciała i Gwardiana, oraz całego Konwentu X Franciszkanow Wileń: na skutek Dekretu w Ru 1799. Apr: 4. dnia w Sądzie Nadwor: Litt zapadłego, a w R. tymże w Gazetach titulo *Kuryer Litewski pod Nrm 7.* głoszo e o w sprawie Exdywizorkiey maiątku zeszł. Piotra Dubińskiego Bur: Wileń: po JP. Maryannę Dubińskę, oraz po Pretensorow i Debitorow ponawia się z ostrzeżeniem stawania przed Sąd Głny Litewsko Wileński Departamentu 2go.

Ja niżey na podpisie po sprzedaniu Maiąteczku Poiesmienia w Gubernii Litewskiey, w Powiecie Upitskim w Krzyńskiey Parafii W. Kleberkowi Kapitanowi artyeleryi; uwiadamiam Jmość Panow Kredytorow, którzy ieżeli maią iakowąś pretensyą do tegoż Maiąteczku za Rewersem gdyby nikt potem zarzutu czynić nie mógł upraszam aby się zgłosili tamże nie poźniey iak do 30 10bra 1803. Roku Ernest Wilhelm Schimann w Mitawie 26 Augusta:

JP Trentanove rekommenduie się Prześwie. Publiczności do nauczania ięzyka Włoskiego; ieśliby kto chciał brać lekcye u niego, udać się raczy po informacyą do redak. gaz. litt

W następ Październ. zwykłe abonnowanie Gazety Lit. na ostatni kwartał; cena na mieyscu zł 15; wychodzi we srodę i sobotę o godzinie 4 z południa

Pod oczami i wiadomością Rządu oświadczam się przed całą powszechnością kraiową nayprzod iz dostawszy z Łaski Monarszey na wieczność Starostwo Tryskie, przymuszony byłem dla przemiaru i dla nowego urządzenia Ziemskim dobrom przyzwoitego odwlec satysfakcyą kredytorom moim aż do czasu teraznieyszego, w którym ta potrzeba dokonana ułatwia przedaż, a z niey opłatę długow moich. Powtóre iż chcąc zupełnie interesa moie uspokoić, i nikomu z kredytorow moich do żadnego zamitręzenia a tym bardziey do poniewolney lokacyi nie być powodem umysliłem razem na iedenże termin zaprosić i umowionych nabywcow ziemi moiey, i wszystkich w ogół Kredytorów moich, ażeby pierwsi widzieli zupełne bespieczeństwo nabycia swoiego, a drudzy ażeby sami doyrzeli z czyich rąk zlikwidowaną exolucyą swoią dostać maią. Potrzecie iż do tey całey czynności obrawszy miasto Wilna pod okiem rządu który skarbowey odemnie należności dostrzega zapraszam wszystkich kredytorow moich, ażeby na to ostateczne pomiarkowanie raczyli lub sami lub przez Plenipotentow, swoich iawić się od dnia 15 Januaryi aż do ostatniego dnia tegoż miesiąca roku blisko następuiącego. Nakoniec w zamiarze ażeby ten otwarty móy postępek wolny był od wszelkiego podeyrzenia ukrytych iakowych ciężarow maiątku, uprosiłem zacnych Swiadków a powszechności nayznaiomszych JWW. Ich Mosć Panow Wawrzeckiego Chorążego Litewskiego, i z nim albo Pusłowskiego Marszałka Słonimskiego albo Zyniewa Starostę Bereznickiego, którzy będą raczyli i rachunek zawrzeć z każdym kredytorem moim i udeterminować fundusze isposoby do zupełney exoneracyi moiey.
Franciszek Xawery Chomiński Tayny Sowietnik.

13 7bra z Dóbr Poniemunia JW. Staszewskiego Podko: Pttu: Upit: uciekło 3 ludzi Kazimierz Runiewicz Kredensarz, maiący lat 20. i kilka, urody srzedniey, oka czarniawego i włosow, usty wierzchniey tłuscieyszey miał ucho prawe przekłote i nosił zauszniczkę, umie grać na Skrzypce po prostu, zuchwały skłonny do piaństwa, chodu niezgrabnego prócz Liberyi Lokayskiey spodni czarnych kamizelki karmazynowey sukna francuzkiego, surduta niebieskiego i takiegoż fraka suknem karmaznowym okładanego, Płazcza onego niebieskiego, bielizny chustekw. na szyię kapelusza i czapki, miał Inne suknie Drugi Jakub Furman podiy, wieku tegoż w małey różnicy wyższy znacznie od Kazimierza, twarzy i włosow swiatleyszych, nóg nierównych, figury niezgrabney, skłonny do piiaństwa i złodziey, oba po polsku niegładko mówią oba skaskowi i dziedziczni poddani furman ddszedł bez odzienia, a mógł bycz Kazimierza odzieży, odzianym. — Trzeci Franek skaskowy lat dwunastu oka i włosów czarniawych, twarzy piękney, rażny, prosty, prosty, rzeżwy i rostropny, skłonny do piiaństwa i kradzieży, spodnie zamszowe iakie miał i Kazimierz kamizelkę sukna białego i surdut niebieski podnoszony, a suknem czarnym obłożony i kapelusz zabrał z sobą wiele innego odzienia i bieliznę Płaszcz niebieski miał kilka kamizelek kolorowych białe i czarne chustki na szyię początki miał początki czytania i pisania, komubysię zdarzyło dowiedzieć się o tych ludziach, lub onych poimać, upraszam albo o przytrzymanie, albo odesłanie do Policyi Powiatowey do Poniewieża, albo na mieysce do Poniemunia, a upewniam nayuczciwiey, nietylko łożony koszt zupełnie zwrucić, ale też za uczynność powinnie kompesować.

Dnia 20 ·bra zbiegło dwóch ludzi ieden poddany JW Generał Leytenanta Chefa 3go Artylleryi Półku i Kawalera Kapcewicza, nazywaiący się Jakub daniły Syn Orłowski wzrostu mniey niż miernego, rażny, chudawy włos i oczy ciemne, dosyć przystoyny na twarzy, lat około 25 maiący mówi po Polsku, daie iednak poznać że iest ruski na nim płaszcz granatowy z czernym plisowym kołnierzem, czapka zielona Aksamitna z siwym wąskim barankiem. Drugi służący P. Silicza tegoż Artylleryi Półku portepé Junkra, nazywaiący się Leon Buszak wzrostu miernego, twarzy białawey, włosy bląd, oczy ciemne, nos mierny na nim surdut niebieskiego koloru czapka zielona z siwym barankiem ktoby onich dał znać lub przystawił do kwatery JW Generała Kapcewicza (przeciw Kościoła PP Bosaczek w Domu PP. Koszczycowien) odbierze przyzwoitą nadgrodę, i wszelkiego kosztu powrót.